

**Divadelná Nitra ukázala všetky PODOBY SLOBODY,
navštívilo ju vyše 6 000 divákov.**

Hoaxy, konšpirácie a fake news sa dostali do centra pozornosti inscenácie **Moral Insanity**, ktorou sa v utorok večer skončil hlavný program 28. ročníka Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra. V monodráme herec Peter Brajerčík pod vedením režisérky Júlie Rázusovej strhol publikum expresívnym prejavom a poukázal na to, ako môže byť sloboda prejavu vratká. Dielo so šiestimi nomináciami na divadelné ocenenie DOSKY ukončil dlhý potlesk divákov.

Festival pokračoval v stredu pracovným programom. Ako každé ráno, aj v posledný deň sa uskutočnili ranné diskusie s tvorcami inscenácií. Popoludní sa odohralo unikátne hodnotenie festivalu zo strany účastníkov štyroch vzdelávacích a komunitných projektov, ktoré organizuje Asociácia Divadelná Nitra.

Šesťdňový divadelný sviatok (27. september – 2. október 2019) s témou PODOBY SLOBODY uviedol 12 inscenácií od súborov zo šiestich krajín: **Poľska, Maďarska, Českej republiky, Ruska, Nemecka** a, samozrejme, zo **Slovenska**. Hlavný i sprievodný program spájala téma odvíjajúca sa od 30. výročia pádu totalitného režimu. Bola príležitosťou osláviť získané slobody, no zároveň inšpirovala k zamysleniu nad tým, aké podoby má sloboda v súčasnom svete.

20 predstavení hlavného programu navštívilo 3 900 divákov. Sprievodný program s 58 podujatiami si na konto pripísal takmer dvetisícčlenné publikum. Do pracovného programu vrátane ranných diskusií, ale aj tých po predstaveniach sa zapojilo 350 ľudí. Spolu vyše 6 000 návštevníkov sa zúčastnilo na predstaveniach a podujatiach hlavného, sprievodného a pracovného programu, ktoré počas celého roka pripravovali organizátori festivalu Divadelná Nitra.

„Podarilo sa nám ponúknuť rozmanitý program, ktorý vzbudil pozornosť, vyvolal diskusie a zanechal stopu vo vedomí návštevníkov. Téma PODOBY SLOBODY upútala publikum aj médiá, pomohla nachádzať myšlienkové odkazy v jednotlivých scénických dielach, prepojila hlavný program so sprievodným, čo prinieslo novú

synergiu. Úplne fascinujúce bolo sledovať, ako niektoré inscenácie alebo sprievodné podujatia zasiahli návštevníkov. Svojou témou či formou alebo vysoko profesionálnym stvárnením. Od šokujúcej úvodnej opery českej prvej scény až po záverečnú výtvarno-hudobno-pohybovú meditáciu z dielne slovenského nezávislého súboru. Od predstavení a happeningov pre deti až po verejné diskusie na závažné spoločensko-politické témy. K mnohých podobám slobody, ktoré sme v programe ukázali, tak pribudla počas festivalu aj **sloboda publika**,“ zhodnotila riaditeľka festivalu Darina Kárová.

Divadelnú Nitru 2019 slávnostne odštartoval **Sternenhoch**, operný hit sezóny zo susednej Českej republiky. Ten diváci ocenili neutíchajúcim potleskom.

„Ivan Acher, ktorý je autorom hudby aj kongeniálneho libreta, sa bez akejkoľvek predpojatosti priznáva k cnostiam i nerestiam opery. Dokáže skomponovať krásne kantabilné čísla, bezpečne cíti hudobno-dramaturgický kontrast, čaruje s napätím aj momentom prekvapenia, nebojí sa byť expresívny či patetický. Na nič sa nehrá, „neintelektualizuje“, diváka jednoducho vŕaha do hudobno-divadelného víru,“ hovorí hudobná teoretička Michaela Mojžišová.

Hľadať a búrať steny medzi najbližšími sa podujalo Bratislavské bábkové divadlo v inscenácii **Príbehy stien**, ktorá pritiahla na festival deti zo škôl už v prvý deň ráno. O deň neskôr ponúkla zážitok nielen pre deti, ale aj pre dospelých. Prítomnosť bábkového divadla v hlavnom programe festivalu ocenilo aj odborné publikum na diskusiách.

Príznačný pre 28. ročník Divadelnej Nitry bol veľký záujem o debaty s tvorcami. Po každom predstavení sa veľa divákov – laikov i kritikov – živo zaujímalo o podrobnosti pri tvorbe a prezentácii inscenácií.

Sobotný večer divákovi ponúkol nezvyčajný pohľad na rozpadávajúci sa vzťah takmer dokonalého páru. Očami psa – sučky bulteriéra. Predstavenie **Svätá Špageta** prekvapilo nadpozemským vizuálom, estetikou gýčovosti a brisknými dialógmi. Neskôr sa zaplnila veľká sála Divadla Andreja Bagara v Nitre na predstavení **Biblia**, kde exceloval herec a riaditeľ Divadla Aréna Juraj Kukura. Dramatizované čítanie Svätého písma sa znásobilo v hudobno-výtvarnom zážitku sprevádzanom Slovenským komorným orchestrom.

V nedeľu ruský súbor Teatr.doc predstavil absurdnú komédiu **Človek z Podol'ska**. Nezmyselné vypočúvanie na polícii v podaní dokonale civilného herecva vyvolalo u festivalových divákov smiech i mrazivý pocit. Domovské Divadlo Andreja Bagara zas ponúklo Hellerovu adaptáciu **Hlavy XXII**. Diváci boli usadení v štúdiu, ktoré sa premenilo na vojnovú zónu, kde svišťali lietadlá, maširovali vojaci a dominovali herecké výkony.

V pondelok maďarské predstavenie **Bez adresy – hra na tuláka** vystavilo diváka sociálnej voľbe v interaktívnej hre odohrávajúcej sa v priestoroch kultúrneho domu na okraji Nitry. Diváci sa živo zapájali do osudov protagonistov – ľudí bez domova, keďže predstavenie fungovalo na báze ich rozhodnutia. Katalóg groteskných figur odcvičilo nemecké predstavenie **Druhý pokus o telovýchovu**. Táto inscenácia

však sprostredkovala aj výsledky výskumu o telocvičnom hnutí Turnen za uplynulých 200 rokov a jeho ideologickom pozadí. **Bakchantky** nás preniesli do magického sveta antiky s výraznými kostýmami, za ktoré si vyslúžili aj nomináciu na cenu DOSKY. Herci Činohry Slovenského národného divadla sa vyhrali s Euripidovými textami, ktoré previedli do súčasnej podoby.

Posledný deň hlavného programu ponúkol predstavenie **Hlbiny** českého súboru Wariot Ideal, ktorý na javisku odohral prekvapivú hru s objektmi, pripomínajúcu existenciálnu klauniádu. V inscenácii **eu.genus** zas diváci doslova vstúpili nielen do výtvarného ateliéru a hudobného štúdia, ale aj do mysle tvorcov uvažujúcich o svojom pôvode a identite. A napokon sa hlavný program skončil predstavením **Moral Insanity**. Monodráma v hlavnej úlohe s Petrom Brajerčíkom upozornila na fenomén doby a slobodu prejavu vystavila ťažkej skúške.

Rôzne umelecké výkony inscenácií prezentovaných v hlavnom programe Divadelnej Nitry získali spolu 9 nominácií na divadelné ocenenia sezóny DOSKY.

Medzinárodný festival Divadelná Nitra priniesol počas víkendu takmer 60 podujatí sprievodného programu – výstav, filmov, koncertov, diskusií aj programov pre deti. Medzi najvýznamnejšie akcie patrilo podieľ na výstave **Podoby slobody / Faces of Freedom** organizovanej Nitrianskou galériou (výstava trvá do 24. novembra), v rámci projektu **Agora Nitra** pripravené verejné diskusie – na tému slobody náboženstva a vierovyznania vo formáte **Stretnú sa kresťan, moslim a žid**, slobody prejavu a médií v krajinách V4 vo formáte **.pod lampou**, ekologickej debaty pod názvom **(ne)sloboda pri záchrane planéty Zem** a digest všetkých druhov slobôd vo formáte streamovanej debaty **Café Európa**.

Námestie žilo aj koncertmi a Festivalovým stanom, kde sa diváci mohli potešiť napríklad vystúpením Dana Heribana a jeho formáciou **Čosi úsmevné**.

V sekcii **Festival deťom** sa odohrali desiatky podujatí – divadelných predstavení, workshopov, hier a happeningov. **Mladé divadlo** prinieslo do synagógy predstavenia pre staršieho diváka z dielne študentov či amatérskych súborov z Nitry a iných miest. Vo festivalovom stane sa odohrávali ďalšie predstavenia na tému slobôd.

Vyvrcholením sprievodného programu počas víkendu bola **Nitrianska biela noc** s prehliadkou výstavných priestorov nitrianskych kultúrnych inštitúcií, s koncertom, divadelnými predstaveniami a balónovým sprievodom.

Divadelná Nitra aj tento rok, a to už po štvrtý raz, privítala na svojej pôde mladých kritikov z krajín V4 a Východného partnerstva. Seminár kritickkej reflexie **V4@Theatre Critics Residency** ako tvorivá platforma pre divadelných kritikov do 35 rokov hostil 18 kritikov a dvoch lektorov z 11 krajín.

Divadelná Nitra 2019 pokračovala aj vo svojom celoročnom projekte neformálneho vzdelávania o divadle **Ako na divadlo**, ktorý sa uskutočňuje už od roku 2008. Druhej časti vzdelávacieho programu, **Pobyť na divadelnom festivale**, sa

zúčastnilo 15 študentov z troch umeleckých škôl (Bratislava, Banská Bystrica, Nitra) a lektor z Českej republiky.

Počas festivalu sa prezentovali aktivity ďalších vzdelávacích komunitných projektov Asociácie Divadelná Nitra, ako je **Aj toto je umenie** a **Darujem ti Tulipán**, výstupy a plány nového medzinárodného projektu **Be SpectACTive!**, ako aj projektu siete pre nezávislú kultúru Anténa **Škola svetelného dizajnu**.

Do Nitry zavítalo vyše 150 profesionálov z umeleckých, produkčných, technických a organizačných zložiek hostujúcich súborov v hlavnom programe a vyše 100 účinkujúcich v sprievodnom programe.

Divadelnú Nitru 2019 pripravil 23-členný organizačný štáb. Ani tento rok by sa festival nezaobišiel bez pomoci dobrovoľníkov, ktorí sú jeho tradičnou súčasťou od počiatku. Vyše 60 mladých ľudí prispelo k celej organizácii, ale aj k atmosfére festivalu.

V záverečnom lúčení so súbormi, hosťami a divákmi zaznelo aj poďakovanie všetkým, ktorí sa výrazne pričínili o realizáciu 28. ročníka Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra: 4 hlavným spoluorganizátorom, 17 spoluorganizátorom, 17 donorom zo Slovenska a zo zahraničia, 43 partnerom, 5 hlavným mediálnym partnerom a 13 mediálnym partnerom.

Skončila sa Divadelná Nitra 2019. Tešíme sa na 29. ročník Divadelnej Nitry, 25. 9. – 30. 9. 2020. Všetky aktuálne informácie nájdete na: www.nitrafest.sk a www.facebook.com/divadelna.nitra

Záštitu nad Medzinárodným festivalom Divadelná Nitra 2019 prevzal predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica a primátor Mesta Nitra Marek Hattas.

Hlavný organizátor Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra:

Asociácia Divadelná Nitra

Hlavní spoluorganizátori:

Divadlo Andreja Bagara v Nitre, Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre, Nitriansky samosprávny kraj, Mesto Nitra

Spoluorganizátori:

Anténa – sieť pre nezávislú kultúru, Amnesty International, Critical Mass Nitra, Divadelný ústav Bratislava, Esorg, Febiofest, Hidepark Nitra, Inštitút dokumentárneho filmu, Praha, Kinoklub Tatra Nitra, Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre, Krajské osvetové stredisko v Nitre, Motolino, Nitrianska galéria, ZŠ kniežaťa Pribinu, ZŠI pre slabozrakých a nevidiacich Bratislava, OZ Pokoj a dobro, Ponitrianske múzeum, Post Bellum SK, Mareena, Nadácia Milana Šimečku, Nadace partnerství – Stromy slobody, Rozbicyklujme Nitru, Stokráska, Tanec Praha, ZUŠ J. Rosinského v Nitre.

Všetky aktuálne informácie nájdete na www.nitrafest.sk a <https://www.facebook.com/divadelna.nitra/>

Projekty Asociácie Divadelná Nitra podporili

u. fond
na podporu
umenia

Projekty Asociácie Divadelná Nitra z verejných zdrojov
podporil Fond na podporu umenia, hlavný partner projektov

Hlavní mediální partneri

Mediální partneri

Partneri

